

APÈNDIX DOCUMENTAL

I. UNA PLANA DEL «POLITAR ANDORRÀ» (1763)

El «Politar» fou redactat l'any 1763 pel Rd. Antoni Puig. L'original es troba a l'Arxiu de la Casa de la Vall, i és utilitzat en totes les sessions del Tribunal de Corts, durant les quals és col·locat sobre la taula de la Presidència. (Transcripció per Antoni Morell i Mora).

Sis son sas Parroquias, o Iglesias Parroquials, y Comuns que las componen, és a saber *Andorra, Sant Juliá, Encamp, Massana, Ordino y Canillo*. Quiscuna de ellas se trobe composta de varios pobles, sufraganeas o anexas, y caserios o masos, que dependeyxen de ellas.

Andorra, vila principal, y centro de les Valls (de la qual segons la mes comuna opinió dels authors, prenen estas Valls la denominació; ayxí com de la ciutat de Mallorca aquella Isla, y de la ciutat de Valencia, aquell Regne) en la qual se ha sempre acostumat residir per la Administració de Justicia, per juntar Concell General, celebrar Corts, y es també haont se congreguen los Eglesiástichs per sas juntas.

De la qual vila dependeyx lo poble de les Caldes, Engordany, los Vilars, lo mas del Diumenja, Mas del Nogué, Fené, Sta. Coloma, y la Margineda.

St. Juliá, es una vila bastantment crescuda, se compon o dependeyxen de ella Bixesarri, Ayoval, Certés, Nagual, Llumeneres, Xirivall, Fontaneda (haont tenien un castell o casa los Srs. Bisbes de Urgell, y en particular Snt. Ermengol, com es de veurer en un acte de donacio feu lo Snt. a la Iglesia de Urgell) Masdelins, Mas de Tolse y Juverri, encaraque est en lo espiritual dependeyx de la Parroquia de Arcavell, en tot lo demes dependeyx de Snt. Juliá.

La Parroquia de Encamp, se compon dels pobles següents, de Mosquera, Tremat, Les Bons, y Vila.

La Parroquia de La Massana, dels llochs, y Masos següents: Anyos, Aldosa, Puy, Erts, Pujol, Mas de Ribafeta, Arensal, Pal, Escas y Suspony.

La Parroquia de Ordino, se compon de Segudet, Sornas, Ansalonga, Cortinada, Mas de Soler, Arans, Llorsts, y granjas del Sarrat.

La Parroquia de Canillo, se compon de Meritxell, Mas de Caselles, Prats, Vilar, Aldosa, Plans, La Costa, Les Bordas, Pradarradó y Soldeu».

II. ANTROPÒNIMS ANDORRANS DELS SEGLES XVI i XVII

Montserrat PALAU MARTÍ

(Extrets del treball «Noms antics de Bateig a les Valls d'Andorra», guardonat el 1979 pel M. I. Consell de les Valls)

I. Prenoms a Encamp a la segona meitat del segle XVI.

Masculins: per ordre de freqüència decreixent: Pere, Joan, Bernat, Guillem, Pere Màrtir, Antoni, Bortomeu (sic), Esteve, Jalme (= Jaume), Miquel, Tomàs, Tomàs-Josep (1 sol cas).

Sobre un total no gaire considerable, hom remarca però la predominança dels dos primers prenom (Pere, Joan) que, ells sols, representen el 50% del total dels batejats.

Femenins, per ordre de freqüència decreixent: Joana, Antònia, Caterina (escrit, al menys un cop —el 1578— «Katharina»), Margarida, Maria, Bortomeva (sic); hom troba també (1560) Jalmina (= Jaumina) i Gerònima.

II. Prenoms a Ordino al segle XVII (entre 1618 i 1699).

Ha començat a arrelar fortament la pràctica del doble, i fins del triple, prenom *Masculins* (únics o figurant en primera posició, sobre un total de 421):

Joan . . .	114 (27,07%)
Pere . . .	52 (12,35%)
Joan - Anton .	41 (9,73%)

Guillem (38), Jaume (27), Anton (23), Miquel-Joan (18), Nicolau (15), Francesc (13), Andreu (9), Macià (9), Martí (9), Miquel (8), Bortomeu o Burtumeu (7), Josep (4), Tomàs (4), Ignasi (3), Lluís (3), Sebastià (3); segueixen amb 2: Cerni, Domingo, Germà, Mateu; i amb 1: Atanasi, Bernabé, Ceferino, Bernat, Damià, Esteve, Feliu, Gabriel, Jacint, Joan-Bta, Mariano, Pau i Ramon.

(Els noms compostos han estat comptats com a únics)

(Figurant en segona posició):

Joan (71: 16,86%), Pere (27), Guillem (25), Anton (14), Francesc (9), Nicolau (7), Isidro (6), Marc (6), Miquel (6), Tomàs (6), Pau (5), Macià (4), Ciprià (3), Germà (3), Pasqual (3); Bortomeu, Corneli, Josep, Julià, Lluís, Martí, Ramon, Valentí (2); Agustí, Blasi, Domingo, Ermengol, Felip, Feliu, Francesc-Xavier, Gaspar, Ignasi, Jacint, Joan-Anton, Jordi, Llorenç, Lluc, Mariano, Mateu, Nadal, Pere-Màrtir, Timoteu, i Vicenç: tots amb 1.

(Figurant en tercera posició):

Pere (3), Gregori, Guillem, Isidre, Joan, Macià, Mariano, Nicolau, Tomàs, tots amb 2; Bernabé, Bruno, Corneli, Ciprià, Domingo, Ermengol, Esteve, Germà, Lluís, Martí, Miquel, Pau, Remigi, Sebastià, Sever, Simeó, Vicens: tots amb 1.

(Amb quatre prenom només es dona un cas: el de Joan Feliu Macià Pasqual Oriol i Vilar, nascut a La Cortinada el març del 1663).

Femenins: (únics o en primera posició) sobre un total de 427:

Caterina . . . 89 (20,84%)

Maria . . . 69 (16,15%)

Joana (50), Maria-Àngela (31), Margarida (27), Eulària (24), Maria-Magdalena (25), Magdalena (18), Francesca (15), Peirona (14), Agna-Maria (11), Agna (7), Apolònia (7), Maria-Rosa (5), Simona (4), Antònia (4), Mònica (3), Victòria (3); amb 2: Estàsia, Isabel, Jaumina o Jalmina, Lluícia, Lluïsa, Pasquala, Petronil·la, Rafela; amb 1: Bortomeva, Ignàsia, Justa, Teresa.

(En segona posició):

Agna (47), Maria (32), Eulària (27), Caterina (12), Victòria (11), Francesca (9), Margarida (7), Petronil·la (6), Magdalena (5), Apolònia (5); amb 4: Agna-Maria, Dorotea, Joana, Pasquala, Tecla; amb 3: Àngela, Rosa; amb 2: Antònia, Bàrbara, Basilissa; amb 1: Agata, Apolita, Cebriana, Elionor, Estefania, Ignàsia, Lluícia, Lluïsa, Maciana, Maria-Magdalena, Peirona, Petra i Simona.

(En tercera posició):

Amb 4: Francesca, Antònia, Eulària; amb 1: Agnès, Apolònia, Caterina, Cecília, Elena, Gertrudis, Ignàsia, Joana, Magdalena, Maria, Pasquala, Ventura, Victòria. (Amb quatre prenom, només un cas: Ignàsia Victòria Francesca Rosa Areny, el 1697).

III. Prenoms a Sant Julià al segle XVII (entre 1670 i 1699).

Masculins (únics o en primera posició) sobre un total de 428:

Joan . . . 64 (14,95%)

Antoni . . . 48 (11,21%)

Bortomeu (35), Pere (28), Jaume (24), Andreu (20), Francesc (19), Joan-Antoni (17), Josep (15), Julià (15), Miquel (15), Germà (12), Nicolau (12), Esteve (10), Guillem (10), Lluís (10), Macià (10), Isidro (9), Bernat (8), Miquel-Joan (7), Cosme (6), Jacint (4), Joan-Bta. (4), Ramon (3); amb 2: Francesc-Xavier, Jordi, Mariano, Maurici, Simeon; amb 1: Cerni, Claudi, Cristòfol, Damià, Eloi, Emili, Ermengol, Gaspar, Ignasi, Llorenç, Martí, Pau, Pere-Màrtir.

(Julià i Germà són els patrons de la parròquia de St. Julià).

(En segona posició):

Joan (39: 9,11%), Germà (23), Julià (21), Antoni (19), Isidro (16), Mariano (15), Francesc (14), Guillem (10), Andreu (8), Simeó (8), Esteve i Macià (7), Bortomeu, Miquel, Pasqual i Pere (5), Damià (4), Bernat, Jaume, Josep i Tomàs (3), Jacint, Llorenç, Mateu, Pau, Ramon (2); Agustí, Bonaventura, Bonifaci, Bruno, Dot, Ermengol, Fèlix, Geroni, Gili, Gregori, Joan-Anton, Jordi, Lluís, Marc, Martí, Maurici, Narcís, Pius, Salvador, Valentí: tots amb 1.

(En tercera posició):

Mariano (17), Andreu i Fr. Xavier (4), Germà (3), Francesc i Joan (2); Antoni,

Carles, Ermengol, Esteve, Guillem, Isidro, Jaume, Macià, Martí, Mateu, Miquel, Pau, Pere, Silvestre, Valentí: tots amb 1.

(En quarta posició):

Mariano (3), Andreu (1).

Femenins (únics o en primera posició) sobre un total de 408:

Maria . . . 73 (17,84%)

Caterina . . . 67 (16,38%)

Maria-Magdalena (40), Margarida (31), Eulària (29), Magdalena (26), Agna-Maria (25), Joana (20), Llúcia (16), Isabel (15), Maria-Àngela (10), Francesca (8), Esperança (7), Eufèmia (5), Àngela, Basilica (= Basilissa), i Estefania (3), Agnès, Maria-Tresa, Petrona, Tecla i Tresa (2); Agna, Antònia, Coloma, Elena, Elisabet, Germana, Maria-Rosa, Petronil·la, Rafela, Úrsula, Verònica: tots amb 1.

(En segona posició):

Agna (40: 9,80%), Maria (37), Margarida (25), Eulària (19), Magdalena (15), Isabel (12), Agnès (11), Francesca i Mònica (8), Gràcia i Maria-Àngela (7), Caterina, Joana i Llúcia (5), Agna-Maria i Pasquala (3), Elena, Martina, i Petrona (2); Àgueda, Angelina, Bàrbara, Basilica, Dominga, Dorotea, Engràcia, Esperança, Gerònima, Gertrudis, Isabelica, Josefa, Maciana, Madrona, Maria-Tresa, Miquela, Nadala, Petronil·la, Serafina, Verònica, Victòria: tots amb 1.

(En tercera posició):

Agna, Bàrbara, Serafina, Valentina (2); Ancil·la, Andreua, Àngela, Antònia, Elena, Estefania, Eulària, Gràcia, Magdalena, Tadea (1).

Els prenom simple representen, a Sant Julià, un 31,12% els femenins, i un 42,28% els masculins: a Ordino, 50,11% i 44,18% respectivament. Els prenom dobles: a Sant Julià, un 64,21% els femenins, i un 46,49% els masculins; a Ordino, el 44,02% i 46,31% respectivament.

IV. Cognoms a Sant Julià entre 1670 i 1677.

(La llista següent, establerta sobre partides de baptisme, potser no conté pas únicament cognoms pròpiament dits, i ha deixat infiltrar algun nom de casa. Malgrat els esforços de les autoritats eclesiàstiques, aquests documents no són pas sempre fiables en aquest sentit. «En aquestes velles actes hi manquen, més d'un cop, dades importants (...) el renom pot reemplaçar el nom (inclús en el cas del pare de la criatura) (...) La societat andorrana d'aleshores (...) no donava massa importància als cognoms i tenia tendència a oblidar-los.»)

Aubinyà, Arajol, Adellac, Areny, Allumeres, Ayern (o Aern), Albós.

Batalla, Bonet, Bons, Bou, Borgado o Borgadó o Borgada, Babot, Bordoll, Benesa (deu ser feminització), Beringuer, Baró, Borràs, Bonans, Baixens, Bernades, Busquets.

Caminal, Casal, Casamaior o Casamajor, Casanoves, Calvó, Capdevila, Cana, Cases, Castell-arnau, Cebí, Cerdanyes, Cebriàs o Sabrià, Cinturé (v. Santuré), Cibiés o Civiés (o Siviés), Cerronsa.

Comes, Coma, Comella, Contra, Conesa, Constantí.

Daima, Domes, Duque (habitant), Dotell, Duran, Escabrós.

Fabra, Fiter, Font, Fonta, Folc, Forcat, Fornesa, Fons, Forné.

Gaspar, Gallart, Gastó (i la feminització: Gastona), Gresa.
Gual, Guarna, Guiem, Guillemó, Guilló, Guisaló, Guisart, Guiot, Guiravet,
Guitart.

Hosta, Jagur, Joanín, Jolivert, Juany (potser Joaní?), Jusa.
Lafau, Lafont, Lavèrnia o Lavernya (francès), Loly, Loses.
Mainader, Marc, Marca (francès), Marsillac (és d'Adrall), Martí, Miavila, Mirambell, Mitjavila.
Moles, Molines, Moliner, Moré, Muntanya, Nagual. Oliver, Oriol.
Pal, Pal Miavila, Palanca, Pellicer, Pintat, Pons, Pol, Pou, Pradell, Pubill, Puial, Puiol.
Ravilló, Redon, Ribot, Ribal, Rosalt, Rossell, Rossa, Roses, Rosalo, Rull.
Sabater, Sabrià (o Cebriàs), Santuré, Santivents, Sec, Serra, Serret, Serraller.
Simó, Simon, Siviés (o Cibiés), Soler, Surada.
Tabinyana, Tonivila, Tor, Tuca (és d'Arfa).
Valls, Verdesser (o Verdasser), Vila, Vilar, Vidal (és d'Arcabell).

(En la mateixa documentació apareixen «alias», però molts corresponen també a cognoms: Alumeneres, Bonetó, Carxoles, Gastó, Guisaló, Joaní, Gaspar, Molines, Pubill, Rey, Rossell, Posila, Toni de Pere).

III. LA TOPONÍMIA MAJOR ANDORRANA EN 1850

El colonel d'infanteria de l'exèrcit espanyol Bonifaci Ulrich, Delegat especial del govern de Madrid a les Valls de 1841 a 1848, de més de redactar una traducció castellana del *Manual Digest*, l'acompanyà d'uns *Apuntes*, el manuscrit dels quals (i la traducció) haurien de trobar-se a l'Arxiu del Seminari Conciliar de Barcelona, i no s'hi troben. Josep M.ª Vidal i Guitart en pogué treure còpia, i ho publicà com a apèndix de la seva obra sobre *Instituciones Políticas y Sociales de Andorra* (Madrid 1949). Els *Apuntes* foren acabats de redactar l'any 1852. I sembla útil de recollir la toponímia major andorrana, tal com l'anotà el colonel Ulrich per al seu govern fa 130 anys, i comparar-la amb la que ens proporciona ara el *Diccionari Geogràfic de les Valls* — especialment si tenim compte de llocs que constaven com a habitats aleshores, i ara no; o de llocs esmentats aleshores, i ara no.

* * * * *

Parròquia d'Andorra la Vella (diu naturalment «Andorra la Vieja»): amb els seus ravals *El Puy* i *Pujol* (vol dir Puial?) i *capelles de Sant Andreu* i *de Sant Pere*; *Engordany*, amb *capella*; *El Mas de Diumenge* (diu «Masia de Diumenge»); *capella de Sant Ròma*; *Los Vilars* (diu «Los Vilás»); *Les Escaldes* amb *església* (és curiosa l'anotació: «Es la residencia faborita y predilecta de la canalla y de los

hombres de mal vivir andorranos y extrangeros!»); *El Noguer* («Masia del Noguer», aleshores amb 6 habitants); *Engolasters* (escrit repetidament «Angostolés») i *capella de Sant Miquel*; *Santa Coloma* amb *església*, antiga parròquia amb rector; *Castell* i *capella de Sant Vicenç*; *La Margineda* (oblidat al D.G.; però present al mapa; aleshores amb 20 habitants); *Gener* («Jené»: 20 hab.) amb *capella de Sant Pelegrí* (és Fener?).

Parròquia de Sant Julià de Loria; amb *capella de Sant Roc i Sebastià*, a la plaça, i *hostal* a la plaça també (anotació: «Esta villa es un pequeño Gibraltar en cuanto a contrabando i refugio»); *Mas de Molins* (amb 10 hab.; vol dir de Molines?) i *capella*; *Aixovall* (diu «Aixuvell») amb *capella de Santa Filomena*; *Bixessarri* amb *capella*; *Santuari de Na. Sa. de Canòlic*; *Aixàs* (diu «Axàs») amb *capella*; *Nagol* (diu «Nagual») amb *església*, antigament parroquial, de *Sant Serni*; *Certers* («Sertés»); *Llumeneres* («Llumineras»); *Aixirivall* amb *capella*; *Aubinyà* amb *capella*; *Juberri* (que diu pertànyer espiritualment a la parròquia d'Arcavell o Arcabell); *La Borda de Cosp* (també de la parròquia d'Arcabell; és *hostal* «donde suelen los contrabandistas prepararse para su entrada en territorio español»); *Molins d'Arcavell*, propietat del Comú d'Arcabell (esmenta les «quere-llas» frontereres); *Mas de Tolse* amb *capella*; *Mas d'Alins* («Mas de Lins»), amb *capella*, és *hostal*; *Fontaneda* amb *capella*; *Pui d'Olivesa* (probablement per error posa «Puy de Olivera»); i esmenta la *Casa de Bringer* o *Berenguer* com la més antiga de tota la Vall.

Parròquia de La Massana; *Escàs*; *Anyós* amb *església*; *L'Aldosa* amb *capella*; *El Pui* («Puy») amb *capella*; *Erts* amb *capella*; *El Puiol de Pui* (D.G.: «de Piu», per error; *Ulrich*: «Puyol»), *Mas de Ribafeta*; *Arinsal* («Aransal») amb *capella*; *Pal* amb *església*; *Sispony* amb *església*; i *casa* o *mas de Teixidó* amb *oratori*; *Santuari de Sant Antoni de la Grella*.

Parròquia d'Ordino; *Castell de La Meca*; *Capella de Santa Filomena*; *Fargues d'Areny* i de *Rossell*; *Segudet*; *Sornàs* (40 hab.) amb *capella*; *Ansalonga* amb *capella*; *El Vilar*, *La Cortinada* amb *església*; *Mas de Soler* (8 hab.); *Arans*; *Vilaró* (*Hostal*, 12 hab.); *Llorts* amb *capella*; *El Serrat* amb *capella* i *farga*; (i esmenta les cases d'*Areny* i de *Rossell* com les dues millors de les Valls).

Parròquia d'Encamp, i *capella de Santa Maria*; *La Mosquera* amb *capella* (amb cases de *Picart* i de *Moles*, aquesta amb *oratori*); i *Farga* (d'*Areny* i *Picart*); *El Tremat*; *Les Bons* («Los Bons») amb *capella* i *castell*; *Vila* amb *capella*; (i torna a esmentar l'estany d'*Angostolés* = *Engolasters*).

Parròquia de Canillo i *capelles de Sant Pere* i de *Sant Joan*; *Cases de Molleres*; *Santuari de Na. Sra. de Meritxell*; *Prats* amb *capella*; *Cases del Forn* (20 hab.); *El Vilar*; *L'Aldosa* amb *capella*; *El Tarter* amb *capella de Na. Sra. del Roser*; *Ransol* amb *capella*; *Casa Costa* (o *Mas Costa*: 10 hab.) amb *oratori*; *Los Plans*; *Pla de Rodó* (20 habit.) amb *capella de Sant Pere*; *Soldeu* amb *capella*; *La Borda de Bundància* (diu «Granja de la Abundancia!»). Esmenta el *Port de Valira* (en lloc d'*Envalira*) i el de *Frai Miquel* («Fray Miguel»), vulgarment anomenat «de Soldeo»; i la *mntanya dels Meners*.

* * * * *

Contemporani dels *Apuntes*, el llibre *Historia de la República de Andorra*, de Lluís Dalmau de Baquer (B. 1849) inclou un mapa de les Valls, del mateix autor, i una descripció que també pot resultar instructiu de comparar amb la precedent. Per a la parròquia d'Andorra afegeix *El Fener* («Fené»); per a St. Julià, cita la *capella de Sant Martí*, i la *Casa Molines*; per a Encamp, *El Vilà* (però «Vila» al mapa), i també posa «*Los Bons*» (i no *Les Bons*). Per a Canillo cita també *Les Cases del Forn*, i *Les Mollerres*, i «*Mereitx*» (com a poble). Per a La Massana, també «*Aransal*» (per al riu i poble); «*Pujol*» i «*Les Cases del Pujol*», «*Lo Mas*» (o *Les Cases del Mas*). Per a Ordino: *Sornàs*, *Les Cases del Vilar*, *El Soler*, i *Vilaró*. (Naturalment només anotem els casos que presenten contradicció amb el D.G.). Diu sempre *El Valira*, i el *Port d'Emvalira* (o *d'Envalira*, a d'altres parts del text). Cita bé *La Solana d'Andorra* sota el *Pic del Portell* i sobre *Los Cortals*. De la resta de la toponímia del mapa cal remarcar *Tristana* sempre (i no *Tristaina*; i *Tristana* és també la forma que adopta Fr. Pallerola en *El Principado de Andorra*, 1912), *Pedrafita* (per *Perafita*); *Comba Pedrosa* (per *Coma Pedrosa*); i el *Pic de Cantaesparvers* (esmentat també per Fr. Pallerola).

IV. COGNOMS I NOMS DE CASA ANDORRANS DE 1848 A 1860

Laura CAMÓ CEBRIAN

(extret del treball inèdit «Escriptures del s. XIX a Andorra», 1978)

Els **cognoms** més freqüentment citats són assenyalats amb lletra cursiva.

Abbós (per Albós?), *Adallach*, Aixàs, Albinyà, *Albós*, *Aldosa*, *Aleix*, Alís, *Altimir*, Anglada, *Arajol*, Aranyó, *Areny*, *Aristot*, *Armengol*, Arnau, *Asquerrà* (v. *Esquerrà*).

Babot, *Bàco*, *Baixé*, *Baixench*, *Baqueró*, *Baró*, *Batlle*.
Beal, *Beixaconill* (i *Berjaconill*, i *Bergaconill*), *Benaset*, *Bergés*, *Bertran*, *Biadera* (= *Viadera*?).

Bondància, *Bonell*, *Bonet*, *Bonfill*, *Bons*. *Bordes*, *Bordoll*.
Cabanes, *Cadena*, *Cairat*, *Calbet* (i *Calvet*, i *Caubet*), *Calbó*, *Call*, *Callau*, *Calva*, *Calvó*, *Camp*, *Canals*, *Canut*, *Capdevila*, *Carmaniu*, *Casal*, *Casanoves*, *Casí* (?), *Cassany*, *Castellbò*, *Castra*.

Cerní, *Cervós*, *Cirés* (i v. *Sirés*), *Civís*.

Colell, *Colom*, *Coma*, *Comas*, *Cómet*, *Costura*, *Cot*, *Cusí*.

Dallarès, Domingo, Dragó, *Duedra*, Duran.
 Escolà, Esquerrà.
Farré, Fijat, Fillet, Fiter, Font, Franch.
 Gallaudí, Garrabou, Garrallà, Garreta, *Gasch*, Gaset (o Gasset), Gaspà, Gassé,
 Gastó, *Gené*, Giberga.
 Gomà, *Gabriel*, Guàrdia, Guillem, *Guillemó*, Guillemot, *Guitart*.
 Herder, Huga, Huguet, Isla, Jaume, Jordana, Jubés, Lleig, Llovet.
Maestre, Mallavi, *Mallol*, *Mandicó*, Marfany, Marquès, Marquilló, Marsellac,
Martell, Martí, Marticella, Mas.
 Mir, Miró, Mitjavila.
Moles, Moliné, Molins, *Molné, Mons, Montallà* (= Montellà), *Montanya, Mora*,
 Morató, Morros, Mortes, Moxar (o Moxart, o Moxat), Mun, Muxella.
Nagual, Naudi, Oliva, Olivé, Oriol, Ortís.
 Pal, *Palau*, Pallarès, *Palmitjavila*, Perenegre.
Picart, Pintat, Pirat, Pla, Plandolit, Planes.
 Pons, Porta, Pou, *Predico, Puig, Puigcernal* (– Puig-arnal), Pujol, Puy.
Ramonatxo, Remauri, Rial, Riba, Riberaigua, Ribes, Ribó, Ricart, Riu.
 Roca, *Rogé*, Roqueta, Ros, *Rosal, Rossa, Rossell, Rosselló.*
 Saboia, *Sacases*, Sala, Salines, *Salisart, Salmés, Sansa, Santuré*, Sarrat, Saus.
 Sebastià, *Segalàs, Serra, Sirés* (v. Cirés).
 Solà, Solana, *Soldevila*, Soler, *Solsona*, Sucarà, Sucarana.
 Tarrés, Tomàs, Torà, *Torres*, Tuset.
 Vergés, Viciat, *Vidal, Vigo, Vila, Vilanova, Vilarrubla, Xanxo.*

Observacions:

1) La documentació utilitzada no expressa pas sempre el lloc d'origen i la nacionalitat dels afectats. És doncs possible que un petit nombre dels cognoms citats més rarament puguin pertànyer a persones no andorranes (de l'Urgellet, per exemple).

2) En la llista precedent només consten els cognoms citats en primera posició. Quan un segon antropònim és afegit al cognom hem considerat que es tractava d'un sobrenom o d'un *nom de casa*. Alguns d'ells corresponen a cognoms ja citats supra (Areny, Bondància, Calbó, Call, Canut, Capdevila, Coma, Garreta, Lleig, Mora, Muxella, Ortís, Pirat, Riba, Roca, Sacases, Soldevila); d'altres no, i alguns d'ells poden ser considerats com a *renoms* de nova creació: Anreuladet, Balart, Barranà, Branguela, Carrasquet, Cases, Coix, Diumenge, Ermità, Farréfol, Fuster, Gau, Guiló, Hoste, Jaumet, Jumpere, Lluís, (Maestre) de la Font, (Maestre) de Tolse, Malastibat, Marcella, Mariano, Marquet, Metge, Molines, Noi, Parrot, Pascual, Peretol, Pellicer, Piedra, Porró, Regí, Ritas, Sacaus, Senturion (Centurion?), Som, Tarrat (Terrat?), Teresà, Tonela, Toneta, Toni.

V. ANTROPÒNIMS ANDORRANS DE 1881 A 1927

Rosa LÓPEZ BASTIDA

(Extret del treball inèdit del mateix títol, 1975)

Els *cognoms* més freqüentment citats són assenyalats amb lletra cursiva.

Abat, Ache, Adellac, Agulló, Aixàs, Alabau, Albós, *Aldosa*, Aleix, Aleu, *Alís*, Altimir, Anglada, Ansàs, Arajol, Aranyó, *Areny*, Aristot, *Armengol*, Arnalot, Auriola.

Babí, *Babot*, Baco, Baguí, Barber, *Baró*, *Bastida*, Batalla.

Bergés, Bernich, Bertran, Besolí, Betriu, Bigatà, Blanch, Blasi.

Bonell, Bonet, *Bonfill*, Bonit, *Bons*, Bordes, Boronat, Borrell.

Cabans, Cabanes, Cabó, *Cadena*, Caelles, Caerat, Calbó, *Call*, *Calva*, Calvet, Camarlot, *Camp*, Campàs, *Canturri*, Canut, Capella, Cardona, *Casal*, Casanovas, *Cassany*, Castellà, Caubet.

Cebrià, Cerbós (v. Serbós), Cerdà, *Cerqueda*, Cirera, Claverol.

Codina, Colell, Colomé (i Colomer), Colomina, *Coma*, Comà, Comella, Comet, Cortina, Cucurull, Cusí.

Dafis, Dallcrís (potser és cacografia del següent), Dallerès, Dandina, Dolça, Dot, *Duedra*, Duran, Duró.

Escabrós, Escribà, Escudé, Espel, Esquerrà, Estany.

Falgueras, Fans, *Farré*, Faugerat, Faure, Faust, Ferràs (o Farràs), *Fité*, *Font*, Foradada, Forné, Franc, Francès, Fusté.

Galí, Garal, *Garrallà* (o Garralà), Garreta, Gasc (o Gasch), Gaset, Gaspar, Gelabert, Gené, Giberga, Giné, Ginestà.

Gomà, Gorgorio, *Grabièl*, Grau, Gresa, Guardiet, Guilló, *Guitart*.

Huguet, Jaume, Jordana, Julià, Juvés, Laffite, Llorens, López.

Macià, *Maestre*, Mallol, *Mandicó*, Maranges, *Marfany*, Marquès, Marquilló, Marsinyac, *Martell*, *Martí*, *Martisella*, *Mas*, Massana, Massip, Matias, Mauri. Millat, Mir, Mitjavila.

Moles, Moliné, Molleví, *Molné* (o Molner), *Montellà*, *Mora*, *Muntaner*, Muntanya, Musoll (i Musoy), Muxart, Muxella (o Muscella).

Nagol, *Naudí*, Obiols, Oliva, Olivé, Oller (i Ollé), Oriol.

Pagès, Palasín, Palau, *Pallarès*, Paller, *Palmitjavila*, Pantebre, París, Pedescoll, Peirot, Pelegrí, Perich.

Picart, Pierot (v. Peirot), Pintat, Pirot (v. Peirot), Pirretas, *Pla*, Plandolit.

Pol, Pons, Porta, Pubill, Puig, *Puigcernal* (i Putcernal), *Pujal*, Pujol, Puy, Què.

Rabassa, Revetllat, *Riba*, *Riberaigua*, Ribes, Ribó, Ribot, Riera, Riu.

Roca, *Roger*, Roqué, Roquete, Rosal, Rossa, *Rossell*.

Sala, Salines, Sans, *Sansa*, Santuré.

Sebastià, Segalàs, Serbós, Serra, Simon, Sirés (i Sierés), Sirvent.

Solana, *Soldevila*, *Solsona*, Solvià, Sucarana.

Tàpies, Tarrés i Terrés, Tomàs, Tor, Torra, Torrent, *Torres*, Travasset, Trullà, Tuset, Ubach.

Valls, Vermell, *Vidal*, Vila, Vilarrubla, Vinyals.

Els prenomms corresponents a aquests cognoms són els següents (per ordre aproximat de freqüència decreixent. Una estadística exacta no és possible en raó de la multiplicació no controlable de la presència d'un mateix personatge en llocs diferents de la documentació):

HOMES: (Molt freqüents) Anton, Bonaventura, Josep, Joan, Francisco, Pere, Jaume. (Freqüents) Miquel, Lluís, Esteve, Andreu, Tomàs, Guillem, Valentí, Jacinto, Isidro. (Bastant corrents) Pau, Bartomeu, Gil, Mariano, Domingo, Manel, Agustí, Joaquim, Ramon.

(Menys corrents) Batista, Martí, Salvador, Ignasi, Ermengol, Romà, Llorenç, Bernat, Macià, Diego, Cristòfol, Ventura, Alonso, Cerni, Ceferino, Pasqual, Nicolau, Sebastià, Mateu.

(Poc corrents) Faustí, Clement, Blasi, Simon, Amadeu, Federic, Àngel, Secundino, Aleix, Fernando, Vicenç, Enric, Narcís, Marcel, Marc.

DONES: (Molt freqüent) Maria. (Freqüents) Rosa, Antònia, Dolors, Teresa o Tresa. (Bastant corrents) Concepció, Ignàsia, Francisca, Carme.

(Menys corrents) Paula, Bàrbara, Filomena, Josefa, Rita, Caterina, Emília, Margarida, Joaquina, Agnès, Isabel, Àngela, Núria.

(Poc corrents) Victòria, Lluïsa, Agustina, Jacinta, Marcela, Bonaventura, Amàlia, Pilar, Ramona.

VI. RELACIÓ DE LES CASES PAIRALS D'ENCAMP

Casa Abat, Casa Agustí, Casa Areny, Casa Arnau, Casa Baster, Casa Bonet, Casa Bonet de Corral, Casa Bonsa, Casa Boquica, Casa Cama Gros, Casa Canard, Casa Carlets, Casa Carrabiner, Casa Cassany, Casa Cauba, Casa Cigarro, Casa Cintet, Casa Colau, Casa Coma, Casa Cristo, Casa Dragó, Casa Ermençol, Casa Escardill, Casa Esquerrà, Casa Estudiant, Casa Fluix, Casa Fuster, Casa Gauet, Casa Ginota, Casa Guillem, Casa Guillem Riba, Casa Janeta, Casa Jauma, Casa Jaumet, Casa Joan, Casa Joan Antoni, Casa Jon, Casa Llop, Casa Lluís de Mas, Casa Magrà, Casa Malestibat, Casa Malivern, Casa Manel, Casa Manresa, Casa Marta, Casa Martí, Casa Marxanda, Casa Maset, Casa Massià, Casa Moretó, Casa Nina, Casa Nito, Casa Notari, Casa Oros, Casa Pallàs, Casa Pastora, Casa Parrot, Casa Peire, Casa Pepi Gilet, Casa Pere, Casa Pere de l'Oros, Casa Peret del Serraller, Casa Picart, Casa Poblador del Manel, Casa Quel, Casa Rabisquet, Casa Rabo, Casa Ramon, Casa Ricard, Casa Roca, Casa Rossend del Gaspà, Casa Rundi, Casa Sabater, Casa Sandro, Casa Sastret, Casa Sastrico, Casa Serni, Casa Simon, Casa Tintaina, Casa Toles, Casa Tona, Casa Valentí, Casa Vicent, Casa Xampaina, Casa Xinxonaire.

(Documentació: Unió Pro-Foment i Turisme d'Encamp, 1980)